

PROGRAM OBCHODÓW
100 rocznicy Polskiego Sejmu Dzielnicowego
1918 r.

Obchody pod honorowym patronatem Marszałka Sejmu RP.

Organizatorzy: - **Wojewoda Wielkopolski,**
 - **Fundacja Zakłady Kórnickie.**

Partner naukowy : - Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.

Partnerzy : - Konwent Starostów Wielkopolski,
 - Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych,
 - Wielkopolskie Muzeum Niepodległości,
 - Teatr Muzyczny.
 - Wielkopolskie Towarzystwo Kulturalne,
 - Unia Wielkopolan.

Patroni medialni¹ - Telewizja Polska – Oddział Poznań
 - Rzeczpospolita

Poznań, czerwiec 2018 r.

¹ Organizatorzy zwrócili się z prośbą o patronat medialny także do Polskiego Radia Poznań, Głosu Wielkopolskiego oraz Do Rzeczy

- Cele obchodów**
- przypomnienie na forum ogólnopolskim ważnego w historii Polski wydarzenia jakim w roku 1918 były obrady Polskiego Sejmu Dzielnicowego,
 - aktywizacja patriotyczna społeczności lokalnych związanych tradycją z Polskim Sejmem Dzielnicowym, w szczególności poprzez edukację historyczną młodzieży,
 - propagowanie idei demokracji i parlamentaryzmu do jakich odwoływali się inicjatorzy i uczestnicy Polskiego Sejmu Dzielnicowego.

Powyższe cele organizatorzy i wspierający ich partnerzy zamierzają osiągnąć poprzez następujące działania:

Działanie 1 : Produkcja filmu dokumentalnego o Polskim Sejmie Dzielnicowym.

Fundacja Zakłady Kórnickie zleci wyprodukowanie krótkometrażowego filmu dokumentalnego o Polskim Sejmie Dzielnicowym.

Premiera filmu odbędzie się w dniu 2 grudnia 2018 r. i będzie elementem głównych obchodów 100 rocznicy Polskiego Sejmu Dzielnicowego.

Film zostanie umieszczony na portalu www.tytus.edu.pl , co umożliwi wykorzystanie go w trakcie lokalnych inicjatyw związanych z upamiętnieniem 100 rocznicy Polskiego Sejmu Dzielnicowego.

Działanie 2 : Wystawa poświęcona Polskiemu Sejmowi Dzielnicowemu.

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk opracuje merytorycznie i zleci wykonanie wystawy poświęconej Polskiemu Sejmowi Dzielnicowemu. Wystawa będzie wykonana w dwóch wersjach: do ekspozycji wewnętrznej i zewnętrznej.

Wystawa zostanie otwarta w dniu 14 listopada 2018 r., w rocznicę zwołania Polskiego Sejmu Dzielnicowego. Będzie eksponowana na Starym Rynku w sąsiedztwie Odwachu. Jej otwarcie będzie elementem działania 3.

W grudniu 2018 r. wystawa będzie eksponowana w gmachu Sejmu RP, po czym oba egzemplarze wystawy będą mogły być pokazywane w miastach powiatowych na terenie wielkopolski i województw ościennych w ramach lokalnych obchodów 100 rocznicy Polskiego Sejmu Dzielnicowego.

Działanie 3 : Zwołanie Polskiego Sejmu Dzielnicowego.

Fundacja Zakłady Kórnickie zorganizuje, w formie inscenizacji historycznej, obwieszczenie o zwołaniu Polskiego Sejmu Dzielnicowego wraz z konferencją prasową Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej.

Celem inscenizacji jest poinformowanie opinii publicznej o szczegółach programu obchodów 100 rocznicy Polskiego Sejmu Dzielnicowego. Forma inscenizacji historycznej umożliwi przebicie się do mediów ogólnopolskich z przekazem o roli i znaczeniu Polskiego Sejmu Dzielnicowego, który jest wydarzeniem w świadomości Polaków zapomnianym.

W dniu 14 listopada 2018 r. o godz. 12.10 uczestnicy tamtych wydarzeń ppor. Mieczysław Paluch i mec. Jarogniew Drwęski poinformują zebranych przed Ratuszem mieszkańców Poznania o przejęciu przez Polaków władzy w mieście i o wyborze nowego nadburmistrza Poznania.

Uczestnicy wydarzeń zatkną na krużgankach Ratusza amarantowe flagi z białym orłem i w towarzystwie członków grupy rekonstrukcyjnej udadzą się do Pałacu Działyńskich, gdzie z balkonu powitają ich członkowi Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej: ks. St. Adamski, W. Korfanty i A. Poszwiński.

Przed Odwachem nastąpi odsłonięcie wystawy poświęconej Polskiemu Sejmowi Dzielnicowemu, po czym uczestnicy inscenizacji udadzą się do Sali Malinowej, gdzie będzie miała miejsce konferencja prasowa Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej poświęcona Sejmowi Dzielnicowemu oraz obchodom 100 rocznicy jego zwołania.

Przed Ratuszem i w trakcie przemarszu skauci będą rozdawać przechodniom biało-czerwone rozetki, a na zakończenie rozlepią na Starym Rynku obwieszczenie o zwołaniu Polskiego Sejmu Dzielnicowego.

Działanie 4 : Pochód Polski.

Fundacja Zakłady Kórnickie zorganizuje „Pochód Polski”, który będzie nawiązywał do pochodu, jakim ulicami Poznania przeszli delegaci i delegowane na Sejm Dzielnicowy w dniu 3 grudnia 1918 r. Przemarsz ten był manifestacją polskości w ciągu jeszcze niemieckim Stadt Posen.

Pochód poprzedzi Msza Św., w farze poznańskiej (godz. 13.30) po czym na ul. Świętosławskiej uformuje się kolumna pochodu, który następnie przez Stary Rynek, ulicami Paderewskiego, Marcinkowskiego, Piekary przejdzie pod kino Apollo i dalej pod pomnik Powstania Wielkopolskiego.

Trzon Pochodu stanowić będą zorganizowane reprezentacje powiatów, delegaci z których brali udział posiedzeniu Sejmu w dniach 3-5 grudnia 1918 r. Z propozycją udziału w Pochodzie organizatorzy zwrócą się do starostów powiatów, które wybierały swoich delegatów na Sejm, do prezydentów miast na prawach powiatu oraz do burmistrzów miast, które później utraciły status powiatu. Są to :

- **z Wielkopolski**

starostowie powiatów : Poznańskiego, Szamotulskiego, Śremskiego, Kępińskiego, Wrzesińskiego, Pleszewskiego, Czarnkowskiego (Czarnkowsko-trzcianeckiego), Gostyńskiego, Kościańskiego, Ostrowskiego, Gnieźnieńskiego, Krotoszyńskiego, Wschowskiego, Mogileńskiego, Żnińskiego, Nowotomyskiego, Inowrocławskiego, Ostrzeszowskiego, Jarocińskiego, Międzyrzeckiego, Średzkiego, Rawickiego, Chodzieskiego, Bydgoskiego, Międzychodzkiego, Leszczyńskiego, Obornickiego, Wągrowieckiego, Grodzkiego;

prezydenci : Poznań, Leszno i Bydgoszcz;

burmistrzowie : Strzelna, Wyrzyska, Śmigła, Odolanowa, Koźmina, Wielunia, Skwierzyny, Szubina, Babimostu, Witkowa.

- **z Prus Królewskich**

starostowie powiatów : Brodnickiego, Chojnickiego, Wąbrzeskiego, Gdańskiego, Grudziądzkiego, Wałecki, Złotowski, Wejherowski, Toruński, Kartuski, Bytowski, Kościerski, Starogardzkiego, Tucholskiego, Świeckiego, Kwidzyńskiego, Chełmskiego (Chełmiński), Tczewskiego, Lubawskiego (Nowomiejski), Sztumskiego, Człuchowskiego, Puckiego, Lęborskiego;

prezydenci : Gdańsk, Toruń,

burmistrzowie : Bytów i Susza.

- **z Prus Książęcych**

starostowie powiatów : Niborskiego (Nidzicki), Ostródzkiego, Olsztyńskiego, Szczycieńskiego oraz

burmistrzowie : Barczewo, Morąg i Reszla.

- **ze Śląska**

starostowie powiatów : Sycowskiego, Rybnickiego, Lublinieckiego, Kluczborskiego, Zabrzeckiego, Prudnickiego, Byczyńskiego, Pszczyńskiego, Gliwickiego, Tarnogórskiego, Opolskiego, Namysłowskiego, Strzeleckiego, Gurowskiego (Górowski), Kozielskiego (Kędzierzyńsko-kozielski), Raciborskiego, Niemodlińskiego, Wrocławskiego, Lignickiego (Legnicki);

prezydenci : Katowice, Rybnik, Zabrze, Gliwice, Królewskiej Huty (Chorzów), Wrocławia, Opola, Legnica;

prezydent Olsztyna;

burmistrzowie : Syców i Byczyna, Niemodlina.

W skład delegacji powiatu będą, obok starosty, wchodzić wójtowie i burmistrzowie gmin wchodzących w skład powiatu, wszyscy z insygniami i poprzedzani sztandarami gminnymi. Za swoimi władzami pójdą członkowie Unii Wielkopolan, stowarzyszeń zrzeszonych w Wielkopolskim Towarzystwie Kulturalnym oraz członkowie grup rekonstrukcyjnych w strojach z epoki.

Za delegacjami powiatów będą postępować władze wojewódzkie (arcybiskup, Wojewoda, Marszałek) oraz mieszkańcy Poznania. Wszyscy ze sztandarami i chorągiewkami z białym

orłem. W pochodzie wezmą udział orkiestry Wojsk Lotniczych i Miasta Poznania. Harcerze będą rozdawać chorągiewki i biało-czerwone rozetki.

Honorowe miejsce zajmą w pochodzie potomkowie delegatów i delegowanych na Polski Sejm Dzielnicowy wyróżnieni biało-czerwonymi szarfami.

Działanie 5 : Posiedzenie Polskiego Sejmu Dzielnicowego.

Fundacja Zakłady Kórnickie wspólnie z Teatrem Muzycznym zorganizują w sali Teatru Muzycznego „Wieczór Sejmowy”² obejmujący inscenizację posiedzenia Polskiego Sejmu Dzielnicowego opartą na oryginalnych tekstach wystąpień, uchwał i telegramów. Zebrani obejrzą również film dokumentalny poświęcony Sejmowi.

Uroczystość zakończy występ aktorów Teatru Muzycznego połączony ze śpiewaniem pieśni patriotycznych z udziałem publiczności. Całość uroczystości będzie można oglądać w Internecie. Wszyscy uczestnicy posiedzenia otrzymają reprint Dziennika Polskiego Sejmu Dzielnicowego 1918 r.

Pozostałym uczestnikom pochodu organizatorzy zapewnią związaną z Polskim Sejmem Dzielnicowym i Powstaniem Wielkopolskim ofertę kulturalną w sali kina Apollo.

Działanie 6 : Powrót delegatów.

W dniach 3 – 5 grudnia 2018 r. będą się odbywały lokalne, organizowane przez powiaty lub gminy obchody 100 rocznicy Polskiego Sejmu Dzielnicowego. Mogą one być oparte na wątku powrotu delegatów, którzy relacjonują wydarzenia w Poznaniu oraz stan starań o uzyskanie niepodległości.

Program obchodów lokalnych pozostaje całkowicie w gestii ich organizatorów. Mogą to być np. uroczyste powitanie uczestników uroczystości w Poznaniu, uroczysta sesja rady powiatu poświęcona tamtym wydarzeniom, czy składanie kwiatów na grobach delegatów na Sejm.

Szczególnie inspirująca może tutaj być rola lokalnych towarzystw kulturalnych zrzeszonych w Wielkopolskim Towarzystwie Kulturalnym, które będzie służyć pomocą programową.

Działanie 7 : Słownik biograficzny delegatów na Polski Sejm Dzielnicowy.

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk przygotuje wydawnictwo, które będzie zawierało biogramy delegatów i delegowanych na Polski Sejm Dzielnicowy. W pierwszej kolejności zostanie uruchomiona baza danych o uczestnikach Sejmu, w której będą sukcesywnie, w miarę

² W 1918 r. Towarzystwo Czytelni Ludowych przygotowało „Wieczór Sejmowy” z deklamacjami i fragmentami sztuk teatralnych.

postępu prac umieszczane biogramy poszczególnych osób. Wydanie książkowe słownika jest planowane na koniec 2019 r.

Działanie 9 : Promocja projektu.

Organizatorzy i Partnerzy projektu, każdy w swoim zakresie i we właściwych mu formach dołożą wszelkich starań w celu promowania obchodów 100 rocznicy Polskiego Sejmu Wielkopolskiego.

W dniu 18 maja 2018 r. w Sali Urzędu Wojewódzkiego odbyła się konferencja prasowa, na której poinformowano środki masowego przekazu o projekcie upamiętnienia 100 rocznicy Polskiego Sejmu Wielkopolskiego.

Pierwszym działaniem mającym na celu upamiętnienie Polskiego Sejmu Wielkopolskiego było poprawione i uzupełnione wydanie przez Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk „Dziennika Polskiego Sejmu Wielkopolskiego 1981 r.”, który jest głównym źródłem wiedzy o Sejmie.

Współorganizatorzy oraz Partnerzy będą promować projekt m.in. na swoich stronach internetowych :

- www.tytus.edu.pl
- www.wtk.poznan.pl
- www.ptpn.poznan.pl
- www.unia.wielkopolan.pl

Zostanie uruchomiona dedykowana obchodom strona

- www.polskisejmdzielnicowy.pl

Przedsięwzięcia towarzyszące obchodom :

26.11. – 10.12.2018 r. - „Dni Wielkopolski”.

Organizator : **Wielkopolskie Towarzystwo Kulturalne.**

26. – 27. 11.2018 r. - **Konferencja „W przededniu Powstania – od Polskiego Sejmu Wielkopolskiego do przyjazdu Paderewskiego”** w ramach cyklu „Wielkopolskie drogi ku niepodległości w XIX i XX w. z perspektywy małych ojczyzn”.

Organizatorzy : **Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
Wielkopolskie Muzeum Niepodległości.**

Teatr Polski / sala PTPN

Wręczenie nagród Wielkopolskiego Towarzystwa Kulturalnego.